

yolun başında

Belgesel

Basın Bülteni

İletişim

beginnings.documentary@gmail.com

twitter.com/BeginningsDoc

[facebook.com/ YolunBasinda](https://facebook.com/YolunBasinda)

telefon: + 90 532 506 34 82

Sinopsis

Türkiye ve Ermenistan'dan bir grup genç, bir uzlaşma projesi için altı ay arayla iki farklı kentte buluşur. Önce Muş'ta Ermeni yaşamının izlerini ararlar. Ardından Gümrü'de, Muş'tan sürgün edilmiş ve hayatta kalmış Ermenilerin torunlarıyla konuşurlar. Gruptaki gençler birbiriyle arkadaş olurken tarih, hafıza, soykırım, inkâr ve gerçeklik talebinin yanı sıra dostluk ve güven kavramlarını da sorgularlar. Yolun Başında, gençlerin çatışma ve uzlaşma söylemlerini tutku ve içtenlikle, yer yer alınganlık, güvensizlik ya da katıksız bir gençlik neşesiyle tartışmalarına tanıklık ediyor.

Ekip

Yönetmen: Somnur Vardar

Yapımcı: Zeynep Güzel

Görüntü Yönetmeni: Gor Baghdasaryan

Kurgu: Catherine Gouze, Somnur Vardar, Gor Baghdasaryan

Yönetmen Yardımcısı: Gor Baghdasaryan

Ses Kayıt: Moosh Baghdasaryan

İkinci Kamera: Somnur Vardar, Zeynep Güzel

Ses Tasarım: Cenker Kökten

Ses Stüdyosu: Melodika

Renk Düzeltme: Ali Aga

Grafik Tasarım: Emre Parlak (Fevkalade Görsel Tasarım)

Post Prodüksiyon Stüdyosu: Mattepost

Çeviri: Armine Avetisyan, Adam Isenberg, Kayane Gavrilof, Nüket

Amanoel, Mahmut Kaya, Zernur Vardar

Altyazı: Armine Avetisyan, Eleni Varmazi

Yapım Yılı: 2013

Ülke: Türkiye, Ermenistan

Süre: 86 dakika

Diller: İngilizce, Türkçe, Ermenice, Kürtçe

Altyazılar: İngilizce, Türkçe, Ermenice

Format: HDCAM

Yapım Notları

Türkiye'den Somnur Vardar'ın yönetmenliğini, Zeynep Güzel'in yapımcılığını ve Ermenistan'dan Gor Baghdasaryan'ın görüntü yönetmenliğini üstlendiği *Yolun Başında* filminin ekibi ilk olarak Ekim 2011'de biraraya geldi. *dvv international* işbirliğiyle ve Alman Dışişleri Bakanlığının maddi desteğiyle gerçekleştirilen *Yolun Başında*, Türkiye - Ermenistan Sinema Platformu'nun da katkısıyla ilk Türkiye - Ermenistan uzun metraj ortak yapım belgesellerinden biri olarak kabul edilebilir. Film, altı ay arayla ve toplam otuz günde Muş'ta ve Ermenistan'ın batı ili Gümrü'de çekildi. Kurgu aşamasında Fransa'dan Catherine Gouze'nin de ekibe katılımıyla filmin post-produksiyonu 2012 yılında İstanbul'da tamamlandı. Filmin ilk ulusal gösterimi ise Nisan 2013'te 32. İstanbul Film Festivali kapsamında gerçekleşti.

Filme konusunu veren *Birbirimizle Konuşmak* projesi Ermenistan ve Türkiye halklarının uzlaşma sürecine katkıda bulunmak amacıyla *dvv international* tarafından 2009 yılında hayata geçirildi. Özellikle iki toplumun genç kuşaklarını hedef alan proje, onların yakın gelecekte bu sürecin şekillendirilmesinde etkin bir rol oynayacaklarını varsaymaktadır.

Yapım Notları

Proje tarafından 2011 ve 2012 yıllarında Muş'ta ve Gümrü'de düzenlenen iki ayrı kampa davet edilen Yolun Başında ekibi filmi temelde bu iki kamp çerçevesinde üretti. İlk olarak 2011'de, Ermenistan ve Türkiye'den gelen katılımcılar bir yerel tarih araştırması için Muş'ta bir araya geldiler. Katılımcılar şehrin ve etrafının tarihini üç farklı yöntem - sözlü tarih, fotoğraf ve performans - kullanarak keşfettiler. Uzmanların yardımıyla şehir sakinleriyle sözlü tarih görüşmeleri yaptılar, şehir hayatında devamlılık ve devamsızlık üzerine bir karşılaştırmalı fotoğraf araştırması gerçekleştirdiler ve şehrin tarihiyle ilgili izlenimlerini bir sahne performansına dönüştürdüler. Ermenistan'da gerçekleştirilen ikinci yerel tarih araştırmasından sonra da, katılımcılar; okuyanları her iki ülkede alternatif şehir turlarına çıkartmayı amaçlayan bir yayın hazırlığına giriştiler.

dvv international (Alman Halk Eğitim Merkezleri Birliği Uluslararası Enstitüsü) Birbirimizle Konuşmak projesini Anadolu Kültür (Türkiye), Ermenistan Oyuncular Birliği ve Hazarashen-Etnolojik Çalışmalar Ermeni Merkezi (Ermenistan) işbirliği ile yürütmüştür.

Yönetmen Görüşü

Bu filmde Türkiye ve Ermenistan'dan genç insanlar "Birbirimizle Konuşmak" başlıklı bir atölye çalışması için bir araya geliyor. Hedefleri önce bir zamanlar önemli bir Ermeni yerleşim merkezi olan Muş'un eski sakinleri Ermeniler'i nasıl hatırladığını araştırmak ve ardından Ermenistan'ın hafızasındaki Muş'un peşine düşmek. Proje yöneticilerinin hedefi ise sahada dinledikleri hikayeler üzerinden gençlerin birbirleriyle konuşmasını sağlamak.

Bizden bu projenin belgeselini yapmamız istendiğinde konunun gözlemci bir belgeleme uygunluğunda hemfikirdik. Kampın ilk haftasında katılımcıların birbirleriyle kaynaşmasını bekledik ve gittikleri köylerde yerel halkla iletişimlerini izledik. Sözlü tarih röportajları sırasında onlarla evlere girmek için ısrarcı olmadık. Bunun yerine, röportaj yapılan mekanları sonradan boşken çektik ve röportajların ses kayıtlarını kullandık.

Filmin Muş'ta geçen ilk bölümünde gençler eski Ermeni köyleri, yıkık dökük kiliseler, dinamitle patlatılarak hafızadan silinmek istenmiş görkemli manastırların etrafında dolanıp duruyorlar. Artık orada olmayan bir kültürün izlerine kentin güncel kolektif hafızası yerine ancak buralarda rastlanabildiğini görüyorlar.

Grup altı ay sonra Ermenistan'a gittiğinde 1915'te Muş'tan sürgün edilen Ermeniler'in torunlarını Kars'ın sınır komşusu olan Gümrü'nün çevre köylerinde buluyor. Burada Türkiye'dekinin aksine son derece berrak bir hafızanın dilinden ataların yaşadığı Muş'un hatırası en ince detaylarıyla tasvir buluyor.

Bu uzun ve yorucu yolculuğun sonunda gençler oturup konuşmaya karar veriyorlar. Birlikte geçirdikleri zaman içerisinde bütün özenlerine karşın birbirlerini incitmekten kaçamadıklarını ve buldukları zeminin tahminlerinden daha da hassas olduğunu fark ediyorlar.

Bu hassas süreci çekerken ve kurgularken gerçek bir diyalogun başlangıç noktasına varmanın ne kadar uzun sürebileceğini de doğrudan gözlemlemiş olduk. Hep beraber yaptığımız bu yolculuk zahmetliydi, manevi riskleri vardı. Buluşmamız bazı kalp kırıklıkları ve alınganlıklarla birlikte hepimize kalıcı ve çok değerli dostluklar da getirdi.

Film ekibi olarak bütün katılımcılara dürüstlükleri, cesaretleri ve bize gösterdikleri sabır için teşekkür borçluyuz.

Filmimizin diyalog konusunda bundan sonra adım atmak isteyenlere de cesaret vermesini umuyoruz.

Somnur Vardar
Yönetmen

Yönetmen Görüşü

Somnur Vardar Yönetmen

Biyografi

1967'de doğdu. İngiliz edebiyatı ve medya okudu. Ulusal bir haber kanalında televizyon belgesellerinde metin yazarlığı, yapımcılık ve yönetmenlik yaptı. 2000 yılından bu yana bağımsız yapımcı ve yönetmen olarak çalışıyor.

Filmografi

"İstanbul Berlin'de", 2010, 35', belgesel.

"Bu Ne Güzel Demokrasi!", 2008, 74', belgesel.

Bu film Almanya Dışişleri Bakanlığı'nın maddi desteği ile Birbirimizle Konuşmak projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.